

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	Viktorie Prusáková
Téma práce:	Zvláštní odměna obchodního zástupce a stanovení její výše
Rozsah práce:	245 442 znaků
Datum odevzdání práce:	30. 6. 2023

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma zvláštní odměny obchodního zástupce a stanovení její výše je tématem aktuálním a pro aplikační praxi velmi významným. Na aktuálnosti mu dodává recentní rozhodovací praxe Nejvyššího soudu.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Přes praktický význam problematiky zvláštní odměny obchodního zástupce je tomuto tématu věnováno v české literatuře málo prostoru. Teprve krátce po zveřejnění práce diplomantky bylo publikováno monografické dílo věnované tomuto tématu. Protože ustanovení občanského zákoníku o zvláštní odměně obchodního zástupce je transpozicí evropské směrnice, je pro kvalitní zpracování tématu nezbytné kriticky analyzovat nejen českou literaturu a judikaturu, ale především literaturu a judikaturu zahraniční.

Téma proto hodnotím jako náročné.

3. Formální a systematické členění práce

Práce se skládá z úvodu, sedmi kapitol a závěru.

V první kapitole se autorka snaží vymezit obchodní zastoupení. Druhou kapitolu věnuje obecně odměňování obchodního zástupce a třetí a čtvrtou kapitolu odměně zvláštní. V páté kapitole se věnuje vlivu zániku obchodního zastoupení na zvláštní odměnu. V šesté kapitole autorka popisuje výpočet zvláštní odměny v aplikační praxi a v sedmé představuje vlastní způsob výpočtu zvláštní odměny.

4. Vyjádření k práci

Diplomantka již během konzultací diplomové práce prokázala velký zápal pro téma zvláštní odměny obchodních zástupců. Nadšení pro téma vyzařuje také z diplomové práce. Práce obsahuje řadu originálních myšlenek a je z ní zřejmá snaha autorky vysvětlit výpočet zvláštní odměny obchodního zástupce způsobem využitelným pro aplikační praxi. V tomto ohledu práce diplomantky převyšuje většinu jiných diplomových prací.

Diplomantce se bohužel nepodařilo její pozornost a nadšení vždy správně namířit. Ačkoli téma práce je tématem individuálním, vypsáním na žádost diplomantky, diplomantka si nevhodně zvolila cíl práce. Diplomantka si jako cíl vytyčila „popsat, vysvětlit a doplnit způsob výpočtu zvláštní odměny obchodního zástupce a převést léta shromažďované teoretické poznatky do praxe tak, aby byly na situaci při ukončení obchodního zastoupení bez dalšího aplikovatelné.“ (str. 5). Viz rovněž abstrakt práce, kde diplomantka uvádí, že „[p]ráce si klade za cíl navrhnout výpočet zvláštní odměny obchodního zástupce, který bude jednoduchý, rychlý a umožní stranám obchodního zastoupení vyhnout se soudním sporům, které jsou v této oblasti tak časté.“ Jak byla diplomantka upozorňována již před započatím psaní práce, právní úpravu nelze dobře vyložit tak, aby výpočet zvláštní odměny byl „bez dalšího aplikovatelný“ (tj. bylo možné výši odměny přesně a exaktně vypočítat bez ingerence soudu), neboť pro určení rozsahu práva na zvláštní odměnu je rozhodující rovněž to, že hrazení dané odměny je s ohledem na všechny okolnosti případu spravedlivé [§ 2514 odst. 1 písm. b) o. z., viz rovněž str. 94 práce]. Nevhodné zvolení cíle práce snižuje její hodnocení o to více, že diplomantka nedosažení cíle nepřiznává. Namísto toho v závěru formuluje cíl práce v rozporu s tím,

jak si jej formulovala v úvodu, a uvádí, že cílem práce bylo „seznámit čtenáře s institutem zvláštní odměny obchodního zástupce“ (str. 101 práce).

Diplomantka především v první polovině práce otevírá řadu otázek, které s vlastním tématem práce nesouvisí a kterým se věnuje pouze zkratkovitě. Na straně 11 například autorka bez bližšího odůvodnění konstatuje, že důsledkem nedodržení písemné formy u smlouvy o obchodním zastoupení je relativní neplatnost. Tento názor nerozporuji. Zasloužil by si však blíže rozvést. Z textu práce není rovněž zřejmé, zda si autorka uvědomuje význam pravidla upraveného v § 582 odst. 2 o. z.

Úroveň práce bohužel snižují nepřesnosti, kterých se diplomantka na řadě míst dopouští. Na straně 8 například diplomantka uvádí, že „[...] už jen samotný fakt, že příprava smlouvy o obchodním zastoupení je většinou plně v dispozici zastoupeného, dělá ze zástupce **automaticky slabší smluvní stranu**, jelikož je stranou pouze pasivně přijímající podmínky předkládané zastoupeným.“ (zvýrazněno vedoucím práce). Ještě kategoričtěji na str. 13, kde autorka uvádí, že „obchodní zástupce je vždy slabší stranou“ Takové konstatování je však nesprávné. Především z § 2519 o. z. se sice podává, že zákonodárce vnímá obchodního zástupce typově jako slabší smluvní stranu. Kategorické tvrzení, dle něhož obchodní zástupce je vždy slabší smluvní stranou, je však nesprávné. S ohledem na téma zkoumání diplomantky je bohužel takové pochybení závažné.

Obdobně nepřesné je například tvrzení diplomantky na straně 25, kde uvádí: „Obecně lze shrnout, že ujednání vzniku práva na provizi leží v dispozici smluvních stran, a ty si tak okamžik vzniku tohoto práva mohou svobodně ujednat, nejsou-li taková ujednání zákonem zakázána“. Toto jednoduché konstatování vyvolává otázky, zda si diplomantka uvědomila jednostrannou kogentnost § 2504 odst. 2 o. z. a zda si je vědoma rozhodovací praxe Soudního dvora v otázce dispozitivnosti ujednání o odměňování obchodního zástupce (viz rozhodnutí Soudního dvora z 13. 10. 2022, ve věci Rigall Arteria Management sp. z o.o. sp.k. vs. Bank Handlowy w Warszawie S. A., C-64/21).

Diplomantka pracuje v práci s reprezentativním vzorkem české literatury. Vítám rovněž, že diplomantka neopomněla kriticky analyzovat závěry slovenské doktríny. Nedostatkem práce, na nějž byla diplomantka upozorněna již při výběru tématu, však je, že diplomantka nedostatečně pracuje s literaturou německou. Jak si diplomantka všímá na řadě míst své práce, předlohou ustanovení evropské směrnice byl § 89b německého obchodního zákoníku, a proto závěry německé rozhodovací praxe a literatury mají pro výklad směrnice i ustanovení občanského zákoníku velký význam (viz str. 33). Diplomantka však v práci s německými zdroji pracuje pouze výjimečně, respektive s nimi pracuje zásadně pouze zprostředkovaně a zpravidla čerpá z analýzy provedené jinými autory. Tento nedostatek je o to závažnější, že téma práce je tématem individuálním, vypsáním na žádost diplomantky.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomantka si vytyčila „popsat, vysvětlit a doplnit způsob výpočtu zvláštní odměny obchodního zástupce a převést léta shromažďované teoretické poznatky do praxe tak, aby byly na situaci při ukončení obchodního zastoupení bez dalšího aplikovatelné“ (str. 5) Tohoto cíle se podařilo dosáhnout diplomantce pouze částečně (viz hodnocení výše).
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Nepochybuji, že dílo je výsledkem samostatné práce diplomantky.
Logická stavba práce	Vyhovující.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Diplomantka používá dostatečný počet reprezentativních pramenů (viz hodnocení výše).

Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka analýzy je dostatečná.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Formální úroveň práce je vyhovující.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň je ucházející. Diplomantka však na řadě míst používá nevhodné obraty, např. „ <i>právní úprava říká</i> “ či „ <i>ustanovení říká</i> “ (str. 9), „ <i>své k této problematice vyjádřily i soudy</i> “ (str. 38), strany se mohou „ <i>přesunout k ustanovení § 2514</i> “ (str. 45). Text práce na některých místech obsahuje pasáže, které by se v diplomové práci objevovat neměly (viz str. 13 a úvahy o snaze mást „ <i>nezkušené, mladé obchodní zástupce</i> “, kteří si určité „ <i>zacházení nechají libit a u soudu problém řeší jen málokdy</i> “).

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Na str. 28 diplomantka uvádí, že funkcí zvláštní odměny je „ochranná funkce“ a funkce „sociální“. Tento závěr by měla podrobněji vysvětlit. Jak si všímá také diplomantka, předlohou pro směrniceovou úpravu byla úprava obsažená v § 89b německého obchodního zákoníku. Upozorňuji proto, že mně známí němečtí autoři poukazují na to, že smysl zvláštní odměny nespočívá v zaopatření obchodního zástupce (*Versorgungsanspruch*).

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Diplomovou práci navrhuji klasifikovat stupněm velmi dobře .

Dne 3. září 2023

Jan Flidr
Vedoucí diplomové práce